

UREDBA (EU) 2021/697 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 29. aprila 2021****o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 173(3), člena 182(4), člena 183 in drugega odstavka člena 188 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Geopolitični položaj Unije se je v zadnjem desetletju drastično spremenil. Razmere v sosednjih regijah Evrope so nestabilne, Unija pa se sooča z zapletenim in zahtevnim okoljem, ki združuje nastanek novih groženj, kot so hibridni napadi in kibernetični napadi, ter vračanje tradicionalnejših izzivov. V teh okoliščinah se tako evropski državljani kot njihovi politični voditelji strinjajo, da je treba kolektivno narediti več na področju obrambe.
- (2) Za obrambni sektor so značilni vedno višji stroški opreme za obrambo in visoki stroški raziskav in razvoja, kar omejuje vzpostavljanje novih obrambnih programov ter neposredno vpliva na konkurenčnost in inovativnost tehnološke in industrijske baze evropske obrambe. Glede na ta porast stroškov bi bilo treba na ravni Unije podpreti razvoj nove generacije večjih obrambnih sistemov in novih obrambnih tehnologij, da bi se povečalo sodelovanje med državami članicami glede naložb v opremo za obrambo.
- (3) Komisija se je v sporočilu z dne 30. novembra 2016 z naslovom „Evropski obrambni akcijski načrt“ zavezala, da bo dopolnila, okrepila in utrdila skupna prizadevanja držav članic pri razvoju tehnoloških in industrijskih obrambnih zmogljivosti za odzivanje na varnostne izzive ter spodbujala konkurenčno, inovativno in učinkovito evropsko obrambno industrijo po vsej Uniji in zunaj nje. Poleg tega se je Komisija zavezala, da bo podprla vzpostavitev bolj povezanega obrambnega trga v Uniji in spodbudila uvajanje evropskih obrambnih proizvodov in tehnologij na notranjem trgu, s čimer bi se povečala neodvisnost od virov zunaj Unije. Komisija je predlagala zlasti ustanovitev Evropskega obrambnega sklada za podporo naložbam v skupne raziskave in skupen razvoj obrambnih proizvodov in tehnologij in s tem povečanje sinergij in stroškovne učinkovitosti ter za spodbujanje držav članic k skupnim nabavam in vzdrževanju opreme za obrambo. Evropski obrambni sklad bi moral dopolnjevati nacionalna finančna sredstva, ki se že uporabljajo v ta namen, države članice pa spodbujati k okrepitvi obrambnega sodelovanja in naložb ter podpirati sodelovanje med celotnim življenjskim ciklom obrambnih proizvodov in tehnologij.

⁽¹⁾ UL C 110, 22.3.2019, str. 75.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 16. marca 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2021 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

- (4) Evropski obrambni sklad bi moral prispevati k močni, konkurenčni in inovativni tehnološki in industrijski bazi evropske obrambe in dopolnjevati pobude Unije za bolj povezan evropski obrambni trg, zlasti direktivi 2009/43/ES ⁽³⁾ in 2009/81/ES ⁽⁴⁾ Evropskega parlamenta in Sveta o prenosih in javnem naročanju Unije v obrambnem sektorju, ki sta bili sprejeti leta 2009.
- (5) Da se prispeva k večji konkurenčnosti in inovativnosti obrambne industrije Unije, bi bilo treba na podlagi celostnega pristopa vzpostaviti Evropski obrambni sklad (v nadaljnjem besedilu: Sklad) za obdobje sedmih let, da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁵⁾. Cilj Sklada je povečati konkurenčnost, inovativnost, učinkovitost in tehnološko neodvisnost obrambne industrije Unije, s čimer bi se prispevalo k strateški neodvisnosti Unije s podpiranjem čezmejnega sodelovanja med državami članicami ter sodelovanja med podjetji, raziskovalnimi centri, nacionalnimi upravami, mednarodnimi organizacijami in univerzami po vsej Uniji tako v fazi raziskav kot razvoja obrambnih proizvodov in tehnologij. Za doseganje inovativnejših rešitev in spodbujanje odprtega notranjega trga bi moral Sklad podpirati in olajšati širitev čezmejnega sodelovanja malih in srednjih podjetij (MSP) ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v obrambnem sektorju. V Uniji se pomanjkljivosti na področju skupnih obrambnih zmogljivosti ugotavljajo v okviru skupne varnostne in obrambne politike, zlasti prek načrta za razvoj zmogljivosti, medtem ko so skupni cilji na področju obrambnih raziskav opredeljeni v krovnem strateškem raziskovalnem programu.

Namen drugih procesov Unije, kot so usklajeni letni pregled na področju obrambe in stalno strukturno sodelovanje (PESCO), je podpreti izvajanje zadevnih prednostnih nalog na podlagi ugotavljanja in spodbujanja priložnosti za okrepljeno sodelovanje, da izpolni raven ambicij Unije na področju varnosti in obrambe. Kadar je ustrezno, se lahko upoštevajo tudi regionalne in mednarodne prednostne naloge, tudi tiste v okviru Organizacije Severnoatlantske pogodbe, če so v skladu s prednostnimi nalogami Unije in ne preprečujejo udeležbe nobeni državi članici ali pridruženi državi, pri čemer se skuša izogniti nepotrebnemu podvajanju.

- (6) Razvojna faza, povezana z razvojem obrambnih zmogljivosti, je bistvenega pomena, saj podpira sposobnost in samostojnost evropske industrije pri razvoju obrambnih proizvodov ter neodvisnost držav članic kot končnih uporabnikov takih proizvodov. Raziskovalna faza lahko vključuje precejšnja tveganja, zlasti v zvezi z nedozorelostjo in prebojno naravo tehnologij. Razvojna faza, ki ponavadi sledi raziskovalni fazi, je povezana tudi z znatnimi tveganji in stroški, ki ovirajo nadaljnje izkoriščanje rezultatov raziskav ter negativno vplivajo na konkurenčnost in inovativnost obrambne industrije Unije. Sklad bi moral zato spodbujati povezavo med raziskovalno in razvojno fazo.
- (7) Sklad ne podpira temeljnih raziskav, ki bi jih bilo namesto tega treba podpirati prek drugih programov financiranja, lahko pa podpora Sklada vključuje temeljne raziskave, usmerjene v obrambo, ki bi lahko bile podlaga za rešitev znanih ali pričakovanih težav ali ustvarile nove možnosti.
- (8) Sklad bi lahko podpiral ukrepe, ki zadevajo nove obrambne proizvode in tehnologije, pa tudi nadgradnjo obstoječih obrambnih proizvodov in tehnologij, vključno z njihovo interoperabilnostjo. Ukrepi za nadgradnjo obstoječih obrambnih proizvodov in tehnologij bi morali biti upravičeni le, kadar za predhodne informacije, potrebne za izvedbo ukrepa, ne veljajo nobene omejitve nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države na način, ki bi onemogočal izvedbo ukrepa. Ko pravni subjekti zaprosijo za financiranje Unije, bi morali predložiti relevantne informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da ni omejitev. Brez predložitve takih informacij financiranja Unije ne bi smelo biti.

⁽³⁾ Direktiva 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (UL L 146, 10.6.2009, str. 1).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES (UL L 216, 20.8.2009, str. 76).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11).

- (9) Sklad bi moral podpirati ukrepe, ki spodbujajo razvoj prebojnih tehnologij za obrambo. Prebojne tehnologije lahko temeljijo na konceptih ali zamislih netradicionalnih akterjev s področja obrambe, zato bi moral Sklad omogočati dovolj prožnosti v zvezi s posvetovanjem z deležniki ter z izvajanjem takih ukrepov.
- (10) Da bi bilo pri izvajanju te uredbe zagotovljeno spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije in njenih držav članic, Sklad ne bi smel podpirati ukrepov v zvezi z obrambnimi proizvodi ali tehnologijami, katerih uporaba, razvoj ali proizvodnja je prepovedana v skladu z mednarodnim pravom. V tem okviru bi bilo treba mednarodnopravne spremembe upoštevati tudi pri upravičenosti ukrepov v zvezi z novimi obrambnimi proizvodi in tehnologijami. Poleg tega ukrepi za razvoj smrtonosnega avtonomnega orožja brez možnosti ustreznega človeškega nadzora nad odločitvami o izbiri in sodelovanju pri izvajanju napadov na ljudi ne bi smeli biti upravičeni do podpore iz Sklada, brez poseganja v možnost financiranja ukrepov za razvoj sistemov zgodnjega opozarjanja in protiukrepev za obrambne namene.
- (11) Dejstvo, da je težko doseči soglasje o harmoniziranih zahtevah za obrambne zmogljivosti in skupnih tehničnih specifikacijah ali standardih, ovira čezmejno sodelovanje med državami članicami in med pravnimi subjekti s sedežem v različnih državah članicah. Neobstoj takšnih zahtev, specifikacij in standardov je privedel do vse večje razdrobljenosti v obrambnem sektorju, tehnične zapletenosti, zamud, pretiranih stroškov, nepotrebne podvajanja, pa tudi zmanjšanja interoperabilnosti. Soglasje o skupnih tehničnih specifikacijah bi moralo biti predpogoj za ukrepe na višji ravni tehnološke pripravljenosti. Do podpore iz Sklada bi morale biti upravičene tudi dejavnosti, ki vodijo do harmoniziranih zahtev za obrambne zmogljivosti, in dejavnosti namenjene podpori oblikovanju skupne opredelitve tehničnih specifikacij ali standardov, zlasti kadar spodbujajo interoperabilnost.
- (12) Cilj Sklada je podpirati konkurenčnost, učinkovitost in inovativnost obrambne industrije Unije s spodbujanjem in dopolnjevanjem skupnih dejavnosti v raziskavah in tehnologiji na področju obrambe in zmanjševanjem tveganja v razvojni fazi projektov na podlagi sodelovanja, zato bi morali biti ukrepi v zvezi z raziskovalno in razvojno fazo obrambnega proizvoda ali tehnologije upravičeni do podpore iz Sklada.
- (13) Ker je Sklad namenjen predvsem krepitvi sodelovanja med pravnimi subjekti in državami članicami po vsej Uniji, bi moral biti ukrep upravičen do financiranja le, če ga izvajajo pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorciju vsaj treh upravičenih pravnih subjektov s sedežem v vsaj treh različnih državah članicah ali pridruženih državah. Vsaj trije od teh upravičenih pravnih subjektov s sedežem v vsaj dveh različnih državah članicah ali pridruženih državah v celotnem obdobju, v katerem se ukrep izvaja, ne bi smeli biti pod neposrednim ali posrednim nadzorom istega pravnega subjekta in se ne bi smeli medsebojno nadzorovati. V zvezi s tem bi bilo treba nadzor razumeti kot možnost neposrednega ali posrednega odločilnega vplivanja na pravni subjekt prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov. Ob upoštevanju posebnosti prebojnih tehnologij za obrambo in študij bi te ukrepe lahko izvajal en sam pravni subjekt. Za spodbujanje sodelovanja med državami članicami bi morale biti možno, da Sklad podpira skupno predkomercialno naročanje.
- (14) Na podlagi Sklepa Sveta (EU) 2013/755/EU ⁽⁹⁾ so subjekti s sedežem v čezmorskih državah ali ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji Sklada ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero je povezana zadevna čezmorska država in ozemlje.
- (15) Cilj Sklada je povečati konkurenčnost in učinkovitost obrambne industrije Unije, zato bi morali biti do podpore načeloma upravičeni le pravni subjekti, ki imajo sedež v Uniji ali v pridruženih državah in ki jih ne nadzorujejo nepridružene tretje države ali subjekti iz nepridruženih tretjih držav. V zvezi s tem bi bilo treba nadzor razumeti kot možnost neposrednega ali posrednega odločilnega vplivanja na pravni subjekt prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov. Poleg tega bi za zaščito bistvenih varnostnih in obrambnih interesov Unije in njenih držav članic morali biti infrastruktura, objekti, sredstva in viri prejemnikov in podizvajalcev, vključenih v ukrep, ki ga podpira Sklad, na ozemlju države članice ali pridružene države ves čas izvajanja ukrepa, izvršna upravna struktura prejemnikov in podizvajalcev, vključenih v ukrep, pa bi morala biti v Uniji ali v pridruženi državi. Pravni subjekt s sedežem

⁽⁹⁾ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

v nepridruženih tretjih državah ali pravni subjekt s sedežem v Uniji ali v pridruženi državi, vendar ki ima izvršno upravo strukturo v nepridruženih tretjih državah, tako ne bi smel biti upravičen kot prejemnik ali podizvajalec, vključen v ukrepu. Da bi zaščitili bistvene varnostne in obrambne interese Unije in njenih držav članic, bi morala ta merila za upravičenost z odstopanjem od člena 176 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) veljati tudi za financiranje, zagotovljeno prek javnega naročanja.

- (16) V določenih okoliščinah bi morale biti mogoče odstopati od načela, da nepridružene tretje države ali subjekti iz nepridruženih tretjih držav nimajo nadzora nad prejemniki in podizvajalci, ki sodelujejo pri ukrepu, ki ga podpira Sklad. V zvezi s tem bi morali biti pravni subjekti s sedežem v Uniji ali v pridruženi državi, ki so pod nadzorom nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države, upravičeni kot prejemniki ali podizvajalci, vključeni v ukrep, pod pogojem, da so izpolnjeni strogi pogoji v zvezi z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic. Udeležba takšnih pravnih subjektov ne bi smela biti v nasprotju s cilji Sklada. Vložniki bi morali zagotoviti vse relevantne informacije o infrastrukturi, objektih, sredstvih in virih, ki bodo uporabljeni pri ukrepu. V zvezi s tem bi bilo treba upoštevati tudi pomisleke držav članic glede zanesljivosti oskrbe.
- (17) V okviru omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih na podlagi člena 29 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in člena 215(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), se imenovanim pravnim osebam, subjektom ali organom ne smejo neposredno ali posredno dajati na razpolago ali v korist kakršna koli sredstva ali gospodarski viri. Zato takšnih imenovanih subjektov in subjektov, ki so v njihovi lasti ali pod njihovim nadzorom, Sklad ne more podpirati.
- (18) Finančna sredstva Unije bi bilo treba dodeliti na podlagi konkurenčnih razpisov za zbiranje predlogov, objavljenih v skladu s finančno uredbo. Vendar bi morale biti v nekaterih ustrezno utemeljenih in izjemnih okoliščinah mogoče tudi, da se finančna sredstva Unije dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov v skladu s točko (e) prvega odstavka člena 195 finančne uredbe. Ker pomeni dodelitev finančnih sredstev v skladu s točko (e) prvega odstavka člena 195 finančne uredbe odstopanje od splošnega pravila, da naj bi se finančna sredstva dodeljevala na podlagi konkurenčnih razpisov za zbiranje predlogov, bi bilo treba te izjemne okoliščine razlagati restriktivno. Če naj bi bila nepovratna sredstva dodeljena brez razpisa za zbiranje predlogov, bi morala v zvezi s tem Komisija ob pomoči odbora držav članic (v nadaljnjem besedilu: odbor) oceniti, v kolikšni meri predlagani ukrep ustreza ciljem Sklada z vidika čezmejnega industrijskega sodelovanja in konkurenčnosti vzdolž celotne dobavne verige.
- (19) Če želi konzorcij sodelovati pri upravičenem ukrepu in naj bi imela podpora Unije obliko nepovratnih sredstev, bi moral konzorcij imenovati enega od svojih članov za koordinatorja. Koordinator bi moral biti glavna točka za stike za namene odnosov konzorcija s Komisijo.
- (20) Kadar ukrep, ki ga podpira Sklad, upravlja vodja projekta, ki ga imenujejo države članice ali pridružene države, bi se morala Komisija z njim posvetovati o doseženem napredku v zvezi z ukrepom pred izvršitvijo plačila prejemnikom, tako da lahko vodja projekta zagotovi, da prejemniki spoštujejo roke. Vodja projekta bi moral Komisiji sporočiti opažanja o napredku v zvezi z ukrepom, tako da lahko Komisija ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za izvedbo plačila.

⁽⁷⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (21) Sklad bi se moral izvajati v okviru neposrednega upravljanja, da bi se čim bolj povečali učinkovitost in uspešnost izvedbe ter zagotovila popolna skladnost z drugimi pobudami Unije. Zato bi morala Komisija ostati odgovorna za postopke izbire in dodeljevanja, tudi glede etičnega preverjanja in ocene. V utemeljenih primerih pa bi morala Komisija imeti možnost, da naloge izvrševanja proračuna za posebne ukrepe, ki jih Sklad podpira, zaupa organom iz točke (c) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe, na primer kadar države članice, ki sofinancirajo ukrep, imenujejo vodjo projekta, pod pogojem, da so izpolnjene zahteve finančne uredbe. Takšna dodelitev nalog izvrševanja proračuna bi pripomogla k racionalizaciji upravljanja sofinanciranih ukrepov in zagotovila nemoteno usklajevanje med sporazumom o financiranju in pogodbo, sklenjeno med konzorcijem in vodjo projekta, ki ga imenujejo države članice, ki sofinancirajo ukrep.
- (22) Za zagotovitev, da so financirani razvojni ukrepi finančno vzdržni, je potrebno, da vložniki dokažejo, da se stroški ukrepa, ki niso kriti s finančnimi sredstvi Unije, krijejo z drugimi oblikami financiranja.
- (23) Državam članicam bi morale biti za skupni razvoj in nabavo obrambnih zmogljivosti na razpolago različne vrste finančnih dogovorov. Komisija bi lahko poskrbela za različne vrste dogovorov, s pomočjo katerih bi lahko države članice prostovoljno reševale finančne izzive na področju skupnega razvoja in skupnega javnega naročanja. Uporaba takšnih finančnih dogovorov bi lahko nadalje spodbujala začetek skupnih in čezmejnih projektov na področju obrambe in povečala učinkovitost obrambnih izdatkov, tudi pri projektih, ki jih podpira Sklad.
- (24) Glede na posebnosti obrambne industrije, v kateri povpraševanje prihaja skoraj izključno od držav članic in pridruženih držav, ki nadzorujejo tudi vso nabavo proizvodov in tehnologij, povezanih z obrambo, vključno z izvozom, delovanje obrambnega sektorja ne sledi običajnim pravilom in poslovnim modelom, ki prevladujejo na bolj tradicionalnih trgih. Zato se industrija ne more lotevati večjih projektov raziskav in razvoja na področju obrambe, ki bi jih financirala sama, vse stroške raziskav in razvoja pa pogosto krijejo države članice in pridružene države. Za doseg ciljev Sklada, zlasti za spodbuditev sodelovanja med pravnimi subjekti iz različnih držav članic in pridruženih držav, ob upoštevanju posebnosti obrambnega sektorja, bi bilo treba pri ukrepih, ki potekajo pred fazo prototipa, upravičene stroške kriti do celotne višine.
- (25) Faza prototipa je ključna faza, v kateri se države članice ali pridružene države navadno odločijo glede svoje skupne naložbe in začnejo postopek nabave svojih prihodnjih obrambnih proizvodov in tehnologij. To je razlog, zakaj se države članice in pridružene države ravno v tej fazi dogovorijo o potrebnih zavezah, vključno z delitvijo stroškov in lastništvom nad projektom. Za zagotovitev verodostojnosti njihove zaveze podpora iz Sklada praviloma ne bi smela presežati 20 % upravičenih stroškov.
- (26) Pri ukrepih po fazi prototipa bi bilo treba določiti financiranje v višini do 80 %. Pri takih ukrepih, ki so bližji dokončanju proizvoda in tehnologije, so stroški še vedno lahko visoki.
- (27) Deležniki v obrambnem sektorju se srečujejo s posebnimi posrednimi stroški, kot so stroški v zvezi z varnostjo. Poleg tega deležniki delujejo na posebnem trgu, kjer brez povpraševanja s strani kupcev ne morejo povrniti stroškov raziskav in razvoja na enak način, kot tisti v civilnem sektorju. Zato je primerno dovoliti pavšalno stopnjo 25 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov ukrepa ter možnost, da se zaračunajo posredni upravičeni stroški, izračunani v skladu z običajnimi praksami stroškovnega računovodstva prejemnikov, če te prakse sprejmejo njihovi nacionalni organi, ko gre za primerljive dejavnosti na obrambnem področju, in če jih je prejemnik sporočil Komisiji.
- (28) Ukrepi, pri katerih so udeležena čezmejna MSP in podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo, podpirajo odpiranje dobavnih verig in prispevajo k ciljem Sklada. Takšni ukrepi bi morali biti zato upravičeni do višje stopnje financiranja v korist vsem sodelujočim pravnim subjektom.

- (29) Da bi zagotovili, da bodo financirani ukrepi prispevali h konkurenčnosti in učinkovitosti evropske obrambne industrije, je pomembno, da države članice nameravajo skupaj naročiti končni proizvod ali uporabljati tehnologijo, zlasti preko čezmejnega javnega naročanja, kjer države članice skupaj organizirajo svoje postopke javnega naročanja, zlasti prek osrednjega nabavnega organa.
- (30) Za zagotovitev da ukrepi, ki jih podpira Sklad, prispevajo h konkurenčnosti in učinkovitosti evropske obrambne industrije, bi morali biti tržno usmerjeni, temeljiti na povpraševanju ter biti srednje- do dolgoročno tržno donosni. Pri merilih za upravičenost na področju razvojnih ukrepov bi bilo zato treba upoštevati namero držav članic, da – tudi z memorandumom o soglasju ali pismom o nameri – na usklajen način naročijo končni proizvod ali uporabljajo tehnologijo. Pri merilih za dodelitev na področju razvojnih ukrepov bi bilo treba poleg tega upoštevati politično ali pravno zavezanost držav članic, da bodo na usklajen način skupaj uporabljale, imele v lasti ali vzdrževale končni proizvod ali tehnologijo.
- (31) Spodbujanje inovacij in tehnološkega razvoja v obrambni industriji Unije bi moralo potekati skladno z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije. Zato bi morali prispevki ukrepov k tem interesom in prednostnim nalogam na področju obrambnih raziskav in zmogljivosti, o katerih so se skupaj dogovorile države članice, služiti kot merilo za dodelitev.
- (32) Upravičeni ukrepi, oblikovani v sklopu projektov PESCO znotraj institucionalnega okvira Unije, bi morali zagotoviti stalno okrepljeno sodelovanje med pravnimi subjekti v različnih državah članicah in bi morali s tem neposredno prispevati k ciljem Sklada. Če so tovrstni ukrepi izbrani, bi zato morali biti upravičeni do višje stopnje financiranja.
- (33) Komisija bo upoštevala druge dejavnosti, financirane znotraj Obzorja Evropa – okvirnega programa za raziskave in inovacije, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, – da se prepreči nepotrebno podvajanje in zagotovijo medsebojno plemenitenje in sinergije med civilnimi in obrambnimi raziskavami.
- (34) Kibernetska varnost in kibernetska obramba sta vse pomembnejša izziva, zato sta Komisija in visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko priznala potrebo po vzpostavitvi sinergij med ukrepi kibernetske obrambe s področja uporabe te uredbe in pobudami Unije na področju kibernetske varnosti, kot so pobude, napovedane v Sporočilu Komisije z dne 13. septembra 2017 z naslovom „Odpornost, odvratanje in obramba: okrepitev kibernetske varnosti za EU“. Deležniki bi si morali zlasti prizadevati za sinergije med civilnimi in obrambnimi razsežnostmi kibernetske varnosti, da bi povečali kibernetsko odpornost.
- (35) Treba bi bilo zagotoviti celosten pristop z združevanjem dejavnosti iz Pripravljalnega ukrepa o raziskavah na področju obrambe (PADR), ki ga je Komisija začela izvajati v skladu s točko (b) člena 58(2) finančne uredbe, in iz evropskega programa za razvoj obrambne industrije (EDIDP), vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2018/1092 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, in s harmoniziranjem pogojev za sodelovanje. Takšen celosten pristop bi moral ustvariti bolj skladen sklop instrumentov ter okrepiti inovativni, sodelovalni in gospodarski vpliv Sklada, hkrati pa preprečiti nepotrebno podvajanje in drobljenje. Prav tako bi zagotovil, da Sklad prispeva k boljšemu izkoriščanju rezultatov obrambnih raziskav s premoščanjem vrzeli med fazo raziskav in fazo razvoja ob upoštevanju posebnosti obrambnega sektorja ter s spodbujanjem vseh oblik inovacij, tudi prebojnih tehnologij za obrambo. Mogoče je pričakovati tudi pozitivne učinke prelivanja na civilno področje, kadar je to primerno.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (glej stran 1 tega Uradnega lista).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o vzpostavitvi evropskega programa za razvoj obrambne industrije v podporo konkurenčnosti in inovacijski zmogljivosti obrambne industrije Unije (UL L 200, 7.8.2018, str. 30).

- (36) Kadar je to ustrezno zaradi posebnosti ukrepa, bi morali cilje Sklada obravnavati tudi v okviru finančnih instrumentov in proračunskih jamstev v okviru Programa InvestEU, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾.
- (37) Podpora iz Sklada bi se morala sorazmerno uporabiti za odpravljanje tržnih nepopolnosti ali naložbenih okoliščin, ki niso optimalne, ukrepi pa ne bi smeli podvajati ali izrinjati zasebnega financiranja ali izkrivljati konkurence na notranjem trgu. Ukrepi bi morali imeti jasno dodano vrednost za Unijo.
- (38) Oblike financiranja Unije in načine izvajanja Sklada bi bilo treba izbrati na podlagi tega, v kolikšnem obsegu se lahko z njimi dosežejo specifični cilji ukrepov in rezultati ob upoštevanju zlasti stroškov kontrol, upravnega bremena in pričakovanega tveganja neizpolnjevanja. Ta izbira bi morala vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, financiranja po pavšalni stopnji in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot določa člen 125(1) finančne uredbe.
- (39) Komisija z izvedbenimi akti sprejme letne programe dela v skladu s cilji Sklada ob upoštevanju prvotnih izkušenj, pridobljenih pri izvajanju EDIDP in PADR. Komisiji bi moral pri vzpostavitvi programov dela pomagati odbor. Komisija bi si morala prizadevati poiskati rešitve, ki bi v odboru imele največjo možno podporo. V zvezi s tem bi moral odbor imeti možnost, da se sestaja v sestavi nacionalnih strokovnjakov za obrambo in varnost, ki bi Komisiji zagotavljali posebno pomoč, med drugim bi ji svetovali glede varovanja tajnih podatkov v okviru ukrepov. O imenovanju svojega predstavnika v tem odboru odloča vsaka država članica sama. Članom odbora bi bilo treba dovolj zgodaj in dejansko omogočiti, da preučijo osnutke izvedbenih aktov in izrazijo svoje stališče.
- (40) Kategorije, določene v programih dela, bi morale po potrebi zajemati zahteve glede funkcionalnosti, da bi bilo industriji jasno, katere funkcije in naloge naj bi izvajale zmogljivosti, ki naj bi se razvile. Takšne zahteve bi morale jasno nakazovati pričakovano delovanje, ne bi pa smele biti usmerjene v specifične rešitve ali specifične pravne subjekte in ne bi smele preprečevati konkurence na ravni razpisov za zbiranje predlogov.
- (41) Poleg tega bi morala Komisija med razvijanjem programov dela na podlagi ustreznega posvetovanja odbora tudi zagotoviti, da se predlagani raziskovalni ukrepi ali razvojni ukrepi izogonejo nepotrebne podvajanju. V zvezi s tem lahko Komisija opravi predhodno oceno morebitnih primerov podvajanja z obstoječimi zmogljivostmi ali že financiranimi projekti raziskav ali razvoja v Uniji.
- (42) Komisija bi morala zagotoviti skladnost programov dela v celotnem industrijskem življenjskem ciklu obrambnih proizvodov in tehnologij.
- (43) Delovni programi bi morali tudi zagotoviti, da se verodostojen delež skupnega proračuna dodeli ukrepom, ki omogočajo čezmejno udeležbo MSP.
- (44) Evropska obrambna agencija bi morala imeti status opazovalke v odboru, da se izkoristi njeno strokovno znanje na področju obrambnega sektorja. Glede na posebnosti področja obrambe bi morala v odboru pomagati tudi Evropska služba za zunanje delovanje.
- (45) Za zagotovitev učinkovitosti te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za spremembo Priloge k tej uredbi v zvezi s kazalniki, kadar je to potrebno, in za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹¹⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017 (UL L 107, 26.3.2021, str. 30).

⁽¹¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (46) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila glede sprejetja programov dela in glede dodelitve finančnih sredstev za izbrane raziskovalne in razvojne ukrepe. Zlasti pri izvajanju raziskovalnih in razvojnih ukrepov bi bilo treba upoštevati posebnosti obrambnega sektorja, zlasti pristojnost držav članic, pridruženih držav ali obojih, za proces načrtovanja in nabave. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾.
- (47) Komisija bi morala vzpostaviti seznam neodvisnih strokovnjakov. Varnostne kvalifikacije teh neodvisnih strokovnjakov bi morale potrditi zadevne države članice. Ta seznam ne bi smel biti javen. Neodvisni strokovnjaki bi morali biti izbrani na podlagi svojih spretnosti, izkušenj in znanja ob upoštevanju nalog, ki jim bodo dodeljene. Kolikor je mogoče, bi morala Komisija pri imenovanju neodvisnih strokovnjakov sprejeti ustrezne ukrepe, da bi v neodvisnih strokovnih skupinah in odborih za ocenjevanje zagotovili uravnoteženo sestavo v smislu različnih spretnosti, izkušenj in znanja ter geografske raznolikosti in zastopanosti spolov, ob upoštevanju stanja na posameznem področju. Poleg tega bi si bilo treba prizadevati tudi za ustrezno rotacijo neodvisnih strokovnjakov ter ustrezno uravnoteženost med javnim in zasebnim sektorjem.
- (48) Neodvisni strokovnjaki ne bi smeli ocenjevati, svetovati ali pomagati pri zadevah, pri katerih bi bilo, zlasti zaradi njihovega položaja v času ocenjevanja, prisotno kakršni koli nasprotje interesov. Zlasti ne bi smeli biti v položaju, ko bi lahko prejete informacije izrabili v škodo konzorcija, ki ga ocenjujejo.
- (49) Po ocenjevanju predlogov s pomočjo neodvisnih strokovnjakov bi morala Komisija izbrati ukrepe, ki jih bo podprl Sklad. Države članice bi bilo treba obvestiti o rezultatih ocenjevanja prek seznama z uvrstitvijo izbranih ukrepov in o napredku pri financiranih ukrepih.
- (50) Pri predlaganju novih obrambnih proizvodov ali tehnologij oziroma nadgrajen obstoječih obrambnih proizvodov in tehnologij bi se morali vložniki zavezati k spoštovanju etičnih načel, kot so načela v zvezi z dobrim počutjem ljudi in varstvom človeškega genoma, kar se odraža tudi v ustreznem pravu Unije, nacionalnem pravu in mednarodnem pravu, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter, kadar je ustrezno, njenimi protokoli. Komisija bi morala predloge sistematično pregledovati, da bi ugotovila, kateri ukrepi sprožajo resne etične pomisleke. Po potrebi bi bilo treba za take predloge opraviti etično oceno.
- (51) Zaradi podpore odprtemu notranjemu trgu bi bilo treba spodbujati udeležbo čezmejnih MSP ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, kot članov konzorcijev, podizvajalcev ali drugih pravnih subjektov v dobavni verigi.
- (52) Komisija bi si morala prizadevati za vzdrževanje dialoga z državami članicami in industrijo, da bi zagotovila uspeh Sklada. Kot sozakonodajalec in ključni deležnik bi pri tem moral sodelovati tudi Evropski parlament.
- (53) Ta uredba določa finančna sredstva za Sklad, ki za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za njihovo uvedbo ⁽¹³⁾ (v nadaljnjem besedilu: Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020). Komisija bi morala zagotoviti, da so upravni postopki čim enostavnejši in povzročijo čim manj dodatnih stroškov.

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽¹³⁾ UL L 433I, 22.12.2020, str. 28.

- (54) Če ni drugače določeno, se za Sklad uporablja finančna uredba. Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnega naročanja, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih in finančni pomoči.
- (55) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 PDEU. Navedena pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, nagrad, javnega naročanja in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, vključujejo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.
- (56) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 ⁽¹⁵⁾, (Euratom, ES) št. 2185/96 ⁽¹⁶⁾ in (EU) 2017/1939 ⁽¹⁷⁾ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, vključno z goljufijami, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnih koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (57) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), so lahko v programih Unije udeležene v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽¹⁹⁾, ki določa izvajanje programov na podlagi odločitve, sprejete na podlagi navedenega sporazuma. V to uredbo bi bilo treba vnesti posebno določbo, s katero se od teh tretjih držav zahteva, da odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti.
- (58) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi bilo treba ta sklad oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih rezultatov Sklada. Komisija bi morala izvesti vmesno ocenjevanje najpozneje štiri leta po začetku obdobja izvajanja Sklada, med drugim zato, da bi predložila predloge za morebitne ustrezne spremembe te uredbe. Komisija bi morala opraviti tudi končno ocenjevanje ob koncu obdobja izvajanja Sklada, pri čemer bi morala v okviru teh ocenjevanj preveriti finančne dejavnosti v smislu rezultatov finančnega izvrševanja in, kolikor bi bilo v tistem času mogoče, v smislu rezultatov izvajanja in učinka Sklada. V zvezi s tem bi moralo poročilo o končnem ocenjevanju pripomoči tudi k ugotavljanju,

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁽¹⁶⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁽¹⁷⁾ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

⁽¹⁹⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

na katerih področjih razvoja obrambnih proizvodov in tehnologij je Unija odvisna od tretjih držav. Končno poročilo bi moralo analizirati tudi čezmejno udeležbo MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo pri projektih, ki jih podpira Sklad, ter udeležbo MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v globalni vrednostni verigi, analizirati bi moralo prispevek Sklada k odpravljanju pomanjkljivosti, ugotovljenih v načrtu za razvoj zmogljivosti, ter vključevati informacije o državah porekla prejemnikov, številu držav članic in pridruženih držav, vključenih v posamezne dejavnosti, in porazdelitvi ustvarjenih pravic intelektualne lastnine. Komisija lahko tudi predlaga spremembe te uredbe, da bi se odzvala na morebitne spremembe med izvajanjem Sklada.

- (59) Komisija bi morala redno spremljati izvajanje Sklada in Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti letno poročilo o napredku, vključno s tem, kako se pri izvajanju Sklada upoštevajo izkušnje, pridobljene pri EDIDP in PADR. V ta namen bi morala Komisija vzpostaviti potrebno ureditev spremljanja. Poročilo ne bi smelo vsebovati občutljivih podatkov.
- (60) Glede na pomembnost boja proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije za uresničevanje Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ⁽²⁰⁾, in ciljev Združenih narodov glede trajnostnega razvoja Sklad prispeva k vključevanju podnebnih ukrepov v politike Unije in k doseganju krovnega cilja, da se 30 % proračunskih odhodkov Unije nameni podpiranju podnebnih ciljev. Ustrezni ukrepi se bodo opredelili med pripravo in izvajanjem Sklada ter ponovno ocenili v okviru vmesnega ocenjevanja.
- (61) Glede na pomen boja proti dramatični izgubi biotske raznovrstnosti ta uredba prispeva k vključevanju ukrepov na področju biotske raznovrstnosti v politike Unije in doseganju splošnega cilja, da se za cilje biotske raznovrstnosti v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 v letu 2024 nameni 7,5 % letne porabe, v letih 2026 in 2027 pa 10 % letne porabe, pri čemer se upoštevajo obstoječa prekrivanja ciljev na področju podnebja in biotske raznovrstnosti v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 16. decembra 2020.
- (62) Sklad bi moral podpirati samo fazi raziskav in razvoja obrambnih proizvodov in tehnologij, zato Unija načeloma ne bi smela imeti lastništva nad obrambnimi proizvodi ali tehnologijami, nastalimi v okviru financiranih ukrepov, ali pravic intelektualne lastnine za te proizvode ali tehnologije, razen če se podpora Unije zagotovi prek javnega naročanja. Vendar bi morale pri raziskovalnih ukrepih zainteresirane države članice in pridružene države imeti možnost uporabe rezultatov financiranih ukrepov za sodelovanje pri nadaljnjem skupnem razvoju.
- (63) Podpora Unije ne bi smela vplivati na prenos proizvodov, povezanih z obrambo, znotraj Unije v skladu z Direktivo 2009/43/ES ali na izvoz proizvodov, opreme ali tehnologij. Izvoz vojaške opreme in tehnologij s strani držav članic ureja Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP ⁽²¹⁾.
- (64) Uporaba občutljivih osnovnih informacij, tudi podatkov, tehničnega znanja ali informacij, ustvarjenih pred začetkom delovanja Sklada ali zunaj njegovega delovanja, ali dostop nepooblaščenih posameznikov do rezultatov, ustvarjenih v povezavi z ukrepi, ki jih podpira Sklad, bi lahko škodila interesom Unije ali interesom ene ali več držav članic. Zato bi morale za ravnanje z občutljivimi podatki veljati ustrezno pravo Unije in nacionalno pravo.
- (65) Za zagotovitev varnosti tajnih podatkov na zahtevani ravni bi bilo treba pri podpisovanju sporazumov o finančnih sredstvih in o financiranju, ki vsebujejo tajne podatke, upoštevati minimalne standarde industrijske varnosti. Komisija bi morala v ta namen in v skladu s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ neodvisnim strokovnjakom, ki jih imenujejo države članice, v posvetovalne namene sporočiti varnostna navodila za zadevni program, vključno z vodnikom po stopnjah tajnosti.

⁽²⁰⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

⁽²¹⁾ Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99).

⁽²²⁾ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

- (66) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (67) Komisija bi morala pri upravljanju Sklada ustrezno upoštevati zahteve zaupnosti in varnosti, zlasti zahteve glede občutljivih podatkov, vključno s tajnimi podatki.
- (68) Za zagotovitev kontinuitete pri nudenju podpore na zadevnem področju politike in omogočanje izvajanja Sklada od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 bi morala ta uredba nujno začeti veljati čim prej in bi se morala uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2021.
- (69) Uredbo (EU) 2018/1092 bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SKUPNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA RAZISKAVE IN RAZVOJ

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja Evropski obrambni sklad (v nadaljnjem besedilu: Sklad), kot je določeno v točki (c) člena 1(2) Uredbe (EU) 2021/695, in sicer za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027. Trajanje Sklada je usklajeno s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Ta uredba določa cilje Sklada, njegov proračun za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „pravni subjekt“ pomeni pravno osebo, ustanovljeno in priznano kot tako v skladu s pravom Unije, nacionalnim pravom ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in sposobnost, da v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt, ki nima pravne osebnosti, iz točke (c) člena 197(2) finančne uredbe;
- (2) „vložnik“ pomeni pravni subjekt, ki na podlagi razpisa za zbiranje predlogov ali v skladu s točko (e) prvega odstavka člena 195 finančne uredbe predloži vlogo za pridobitev podpore iz Sklada;
- (3) „prejemnik“ pomeni pravni subjekt, s katerim je bil podpisan sporazum o finančnih sredstvih ali o financiranju ali kateremu je bil priglašen sklep o finančnih sredstvih ali o financiranju;
- (4) „konzorcij“ pomeni kolaborativno skupino vložnikov ali prejemnikov, ki jo zavezuje sporazum in je ustanovljena z namenom, da ukrepa na podlagi Sklada;
- (5) „koordinator“ pomeni pravni subjekt, ki je član konzorcija in so ga vsi člani konzorcija imenovali za glavno točko za stike za namene odnosov konzorcija s Komisijo;

- (6) „nadzor“ pomeni možnost neposrednega ali posrednega odločilnega vplivanja na pravni subjekt prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov;
- (7) „izvršna upravna struktura“ pomeni organ pravnega subjekta, ki je imenovan v skladu z nacionalnim pravom in ki, kadar je to ustrezno, poroča izvršnemu direktorju, ki je pooblaščen za vzpostavljanje strategije, ciljev in splošne usmerjenosti pravnega subjekta ter ki nadzoruje in spremlja odločanje uprave;
- (8) „sistemski prototip“ pomeni model proizvoda ali tehnologije, ki lahko prikaže zmogljivost elementa v operativnem okolju;
- (9) „kvalifikacija“ pomeni celoten proces, s katerim se dokaže, da zasnova obrambnega proizvoda, materialnega ali nematerialnega sestavnega dela ali tehnologije izpolnjuje določene zahteve, in v katerem se zagotovijo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da so bile posebne zahteve glede zasnove izpolnjene;
- (10) „certifikacija“ pomeni proces, v skladu s katerim nacionalni organ potrди, da je obrambni proizvod, materialni ali nematerialni sestavni del ali tehnologija v skladu z veljavnimi predpisi;
- (11) „raziskovalni ukrep“ pomeni ukrep, ki je sestavljen predvsem iz raziskovalnih dejavnosti – zlasti uporabnih raziskav ali, kadar je potrebno, temeljnih raziskav –, katerih namen je pridobivanje novega znanja in ki so usmerjene izključno v obrambne aplikacije;
- (12) „razvojni ukrep“ pomeni ukrep, ki je sestavljen iz dejavnosti, usmerjenih v obrambo, predvsem v fazi razvoja, in ki zajema nove obrambne proizvode ali tehnologije ali nadgradnjo obstoječih, ne zajema pa proizvodnje ali uporabe orožja;
- (13) „prebojna tehnologija za obrambo“ pomeni izboljšano ali povsem novo tehnologijo, ki sproži korenito spremembo, vključno s temeljnim premikom v zasnovi in vodenju obrambnih zadev, na primer tako, da nadomesti obstoječe obrambne tehnologije ali da zaradi nje te tehnologije zastarajo;
- (14) „mala in srednja podjetja“ ali „MSP“ pomeni mala in srednja podjetja, kakor so opredeljena v členu 2 Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES ⁽²³⁾;
- (15) „podjetje s srednje veliko tržno kapitalizacijo“ pomeni podjetje, ki ni MSP in ki zaposluje največ 3 000 oseb, pri čemer je število zaposlenih izračunano v skladu s členi 3 do 6 Priloge k Priporočilu 2003/361/ES;
- (16) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrep, ki se podpira iz proračuna Unije, vključno v okviru mehanizma mešanega financiranja ali platforme, kot je opredeljeno v točki 6 člena 2 finančne uredbe, ki kombinira nepovratne oblike podpore ali finančne instrumente iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij, pa tudi iz komercialnih finančnih institucij in od vlagateljev;
- (17) „predkomercialno naročanje“ pomeni naročanje raziskovalnih in razvojnih storitev, ki vključuje delitev tveganja in koristi pod tržnimi pogoji ter konkurenčni razvoj v fazah, v pri čemer so naročene raziskovalne in razvojne storitve jasno ločene od uvajanja tržnih količin končnih proizvodov;
- (18) „vodja projekta“ pomeni naročnika s sedežem v državi članici ali pridruženi državi, ki ga je država članica, pridružena država ali skupina držav članic ali pridruženih držav trajno ali za posamezen primer imenovala za upravljanje večnacionalnih projektov na področju oboroževanja;
- (19) „rezultati“ pomeni kakršen koli materialni ali nematerialni učinek določenega ukrepa, kot so podatki, tehnično znanje in izkušnje ali informacije ne glede na obliko in naravo in ne glede na to, ali jih je mogoče zaščititi, ter pravice, ki so povezane z njimi, vključno s pravicami intelektualne lastnine;
- (20) „nove informacije“ pomeni podatke, tehnično znanje in izkušnje ali informacije, ustvarjene v okviru delovanja Sklada, ne glede na njihovo obliko in naravo;

⁽²³⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro-, majhnih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

- (21) „tajni podatki“ pomeni podatke ali material v kakršni koli obliki, katerih nepooblaščno razkritje bi lahko v različni meri škodovalo interesom Unije ali ene ali več držav članic in ki imajo eno od oznak stopnje tajnosti EU ali enakovredno oznako stopnje tajnosti, določeno v Sporazumu med državami članicami Evropske unije, ki so se sestale v okviru Sveta, o varovanju tajnih podatkov, ki se izmenjujejo v interesu Evropske unije ⁽²⁴⁾;
- (22) „občutljivi podatki“ pomeni informacije in podatke, vključno s tajnimi podatki, ki jih je treba zaščititi pred nepooblaščenim dostopom ali razkritjem, ker tako izhaja iz obveznosti, določenih v pravu Unije ali nacionalnem pravu, ali zato da se zaščiti zasebnost ali varnost fizične ali pravne osebe;
- (23) „posebno poročilo“ pomeni poseben konkreten rezultat raziskovalnega ukrepa, ki povzema rezultate ukrepa in v katerem so navedene obsežne informacije o temeljnih načelih, ciljih, izidih, osnovnih lastnostih, opravljenih preizkusih, mogočih koristih, možnostih uporabe v obrambne namene in pričakovani poti izkoriščanja raziskave v smeri razvoja, pa tudi informacije o lastništvu nad pravicami intelektualne lastnine, pri čemer ni treba vključiti informacij o pravicah intelektualne lastnine;
- (24) „subjekt iz nepridružene tretje države“ pomeni pravni subjekt, ki ima sedež v nepridruženi tretji državi, ali – kadar gre za pravni subjekt s sedežem v Uniji ali v pridruženi državi – ki ima v nepridruženi tretji državi izvršno upravno strukturo.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilj Sklada je spodbujati konkurenčnost, učinkovitost in inovacijske zmogljivosti tehnološke in industrijske baze evropske obrambe po vsej Uniji, ki prispeva k strateški avtonomiji Unije in k njeni svobodi ukrepanja, s podporo skupnim ukrepom in čezmejnemu sodelovanju med pravnimi subjekti po vsej Uniji, zlasti MSP in podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo, ter z okrepitevijo in izboljšanjem prožnosti obrambne dobavne in vrednostne verige, razširitvijo čezmejnega sodelovanja med pravnimi subjekti in spodbujanjem boljšega izkoriščanja industrijskega potenciala inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja v vseh fazah industrijskega življenjskega cikla obrambnih proizvodov in tehnologij.
2. Specifični cilji Sklada so:
 - (a) podpirati skupne raziskave, ki bi lahko občutno povečale učinkovitost prihodnjih zmogljivosti po vsej Uniji, zato da se ustvari čim več inovacij, uvedejo novi obrambni proizvodi in tehnologije, tudi prebojne tehnologije za obrambo, ter poskusi na najbolj učinkovit način uporabiti izdatke za raziskave v obrambi v Uniji;
 - (b) podpirati skupni razvoj obrambnih proizvodov in tehnologij in tako prispevati k večji učinkovitosti obrambnih proizvodov v Uniji, doseči večjo ekonomijo obsega, zmanjšati tveganje nepotrebne podvajanja in s tem spodbuditi tržno uvajanje evropskih obrambnih proizvodov in tehnologij ter zmanjšati razdrobljenost obrambnih proizvodov in tehnologij po vsej Uniji, kar bo v končni fazi prineslo več standardizacije obrambnih sistemov in večjo interoperabilnost med zmogljivostmi držav članic.

Takšno sodelovanje bo v skladu s prednostnimi nalogami na področju obrambnih zmogljivosti, o katerih so se države članice skupno dogovorile v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter zlasti v okviru načrta za razvoj zmogljivosti.

V zvezi s tem se lahko po potrebi upoštevajo tudi regionalne in mednarodne prednostne naloge, kadar služijo varnostnim in obrambnim interesom Unije, kot so določeni v okviru SZVP, kadar ne izključujejo možnosti sodelovanja katere koli od držav članic ali pridruženih držav, pri čemer se upošteva potreba, da se prepreči nepotrebno podvajanje.

⁽²⁴⁾ Sporazum med državami članicami Evropske unije, ki so se sestale v okviru Sveta, o varovanju tajnih podatkov, ki se izmenjujejo v interesu Evropske unije (UL C 202, 8.7.2011, str. 13).

Člen 4

Proračun

1. V skladu s členom 12(1) Uredbe (EU) 2021/695 finančna sredstva za izvajanje Sklada za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 7 953 000 000 EUR v tekočih cenah.
 2. Razdelitev zneska iz odstavka 1 je:
 - (a) 2 651 000 000 EUR za raziskovalne ukrepe;
 - (b) 5 302 000 000 EUR za razvojne ukrepe.
- Komisija lahko za odziv na nepredvidene okoliščine ali na nove spremembe in potrebe prerazporedi do največ 20 % zneska, dodeljenega za raziskovalne ali razvojne ukrepe.
3. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi tudi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje Sklada, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno z zasnovo, vzpostavitvijo, delovanjem in vzdrževanjem korporativnih sistemov informacijske tehnologije.
 4. Vsaj 4 % in največ 8 % finančnih sredstev iz odstavka 1 se nameni za razpis za zbiranje predlogov ali za dodelitev sredstev za podporo prebojnim tehnologijam za obrambo.

Člen 5

Pridružene države

Sklad je odprt za sodelovanje članic Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru (pridružene tretje države).

Člen 6

Podpora prebojnim tehnologijam za obrambo

1. Komisija z izvedbenimi akti dodeli finančna sredstva na podlagi odprtih in javnih posvetovanj o prebojnih tehnologijah za obrambo na področjih ukrepov, opredeljenih v programih dela iz člena 24. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(2).
2. V programih dela so določene najustreznejše oblike financiranja za prebojne tehnologije za obrambo.

Člen 7

Etika

1. Ukrepi, ki se izvajajo v okviru Sklada, morajo biti skladni z ustreznim pravom Unije, nacionalnim pravom in mednarodnim pravom, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Ti ukrepi morajo biti poleg tega skladni z etičnimi načeli, ki so prav tako odražena v ustreznem pravu Unije, nacionalnem pravu in mednarodnem pravu.
2. Pred podpisom sporazuma o financiranju predloge na podlagi etične samoocene, ki jo pripravi konzorcij, pregleda Komisija, da ugotovi, pri katerih se zastavljajo resna etična vprašanja, tudi v zvezi s pogoji, pod katerimi se morajo izvajati dejavnosti. Po potrebi se za takšne predloge opravi etična ocena.

Etično preverjanje in oceno izvede Komisija ob podpori neodvisnih strokovnjakov, ki so imenovani v skladu s členom 26. Ti neodvisni strokovnjaki prihajajo z različnih področij, imajo priznano zlasti strokovno znanje na področju obrambne etike ter so državljani čim več različnih držav članic.

Pogoji, pod katerimi se morajo izvajati dejavnosti z etično občutljivimi zadevami, se opredelijo v sporazumu o financiranju.

Komisija zagotovi, da so etični postopki kar se da pregledni in jih vključi v svoje poročilo o vmesnem ocenjevanju iz člena 29.

3. Pravni subjekti, ki sodelujejo v ukrepu, pred začetkom zadevnih dejavnosti pridobijo vsa ustrezna soglasja ali druge dokumente, ki jih zahtevajo nacionalni ali lokalni odbori za etiko ter drugi organi, kot so organi za varstvo podatkov. Ta soglasja in drugi dokumenti se hranijo in na zahtevo dajo na razpolago Komisiji.

4. Predlogi, ki se štejejo za etično nesprejemljive, se zavrnejo.

Člen 8

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Sklad se izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena lahko v utemeljenih primerih v okviru posrednega upravljanja posebne ukrepe izvajajo organi iz točke (c) člena 62(1) finančne uredbe. To ne zajema postopka izbire in dodeljevanja iz člena 11 te uredbe.
3. Sklad lahko zagotovi financiranje v skladu s finančno uredbo v obliki nepovratnih sredstev, nagrad in javnega naročanja, zaradi posebnosti ukrepa pa, kadar je to ustrezno, tudi v obliki finančnih instrumentov v okviru operacij mešanega financiranja.
4. Operacije mešanega financiranja se izvajajo v skladu z naslovom X finančne uredbe in Uredbo (EU) 2021/523.
5. Finančni instrumenti so namenjeni izključno prejemnikom.

Člen 9

Upravičeni pravni subjekti

1. Prejemniki in podizvajalci, ki sodelujejo pri ukrepu, morajo imeti sedež v Uniji ali v pridruženi državi.
2. Infrastruktura, objekti, sredstva in viri prejemnikov in podizvajalcev, vključenih v ukrep, ki se uporabljajo za namene ukrepa, ki ga podpira Sklad, morajo ves čas izvajanja ukrepa biti na ozemlju države članice ali pridružene države, njihova izvršna upravna struktura pa mora imeti sedež v Uniji ali v pridruženi državi.
3. Za namene ukrepa, ki ga podpira Sklad, prejemniki in podizvajalci, vključeni v ukrep, ne smejo biti pod nadzorom nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države.
4. Z odstopanjem od odstavka 3 je pravni subjekt, ki ima sedež v Uniji ali v pridruženi državi in je pod nadzorom nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države, upravičen biti prejemnik ali podizvajalec, vključen v ukrep, le, če se Komisiji dajo na voljo jamstva, ki jih je v skladu s svojimi nacionalnimi postopki odobrila država članica ali pridružena država, v kateri ima ta pravni subjekt sedež. Ta jamstva se lahko nanašajo na izvršno upravno strukturo pravnega subjekta s sedežem v Uniji ali v pridruženi državi. Ta jamstva se lahko nanašajo tudi na posebne državne pravice pri nadzoru nad pravnim subjektom, če država članica ali pridružena država, v kateri ima pravni subjekt sedež, presodi, da je to ustrezno.

Ta jamstva dajejo zagotovila, da vključitev takega pravnega subjekta pri ukrepu ne bi bila v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic, določenimi v okviru SZVP na podlagi naslova V PEU, ali cilji, določenimi v členu 3 te uredbe. Jamstva morajo biti tudi skladna s členoma 20 in 23 te uredbe. Jamstva zlasti utemeljijo, da je za namene ukrepa poskrbljeno za zagotovitev, da:

- (a) se nadzor nad pravnim subjektom ne izvaja tako, da bi zmanjševal ali omejeval sposobnost pravnega subjekta za izvedbo ukrepa in dosego rezultatov, da bi nalagal omejitve glede infrastrukture, objektov, sredstev, virov, intelektualne lastnine ali strokovnega znanja pravnega subjekta, potrebnih za namene ukrepa, ali da bi slabil zmogljivosti in standarde pravnega subjekta, potrebne za izvedbo ukrepa;
- (b) je nepridruženi tretji državi ali subjektu iz nepridružene tretje države onemogočen dostop do občutljivih podatkov v zvezi z ukrepom in da bodo zaposleni ali druge osebe, vključene v ukrep, po potrebi imeli nacionalno dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, ki ga bo izdala država članica ali pridružena država;
- (c) prejemnik v času trajanja ukrepa in po njegovem zaključku obdrži lastništvo nad intelektualno lastnino, ki izhaja iz ukrepa, in rezultatov ukrepa, ki niso predmet nadzora ali omejitve nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države, se ne izvažajo iz Unije ali iz pridruženih držav in do katerih ni mogoče dostopati zunaj Unije ali zunaj pridruženih držav, če tega ne odobri država članica ali pridružena država, v kateri ima pravni subjekt sedež, in če to ni v skladu s cilji, določenimi v členu 3.

Zagotovijo se lahko dodatna jamstva, če država članica ali pridružena država, v kateri ima pravni subjekt sedež, presodi, da je to ustrezno.

Komisija obvesti odbor iz člena 34 o vseh pravnih subjektih, za katere se šteje, da so upravičeni v skladu s tem odstavkom.

5. Prejemniki in podizvajalci, vključeni v ukrep, lahko uporabljajo svoja sredstva, infrastrukturo, objekte in vire, ki so zunaj ozemlja držav članic ali pridruženih držav, kadar konkurenčne nadomestne rešitve v Uniji ali v pridruženi državi niso na voljo, vendar pod pogojem, da takšna uporaba ni v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic, se ujema s cilji iz člena 3 in je skladna s členoma 20 in 23.

Stroški, povezani s temi dejavnostmi, niso upravičeni do podpore iz Sklada.

6. Prejemniki in podizvajalci, vključeni v upravičen ukrep, lahko pri njegovem izvajanju sodelujejo tudi s pravnimi subjekti, ki imajo sedež zunaj ozemlja držav članic ali pridruženih držav ali so pod nadzorom nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države, pri čemer med drugim lahko uporabijo sredstva, infrastrukturo, objekte in vire takšnih pravnih subjektov, pod pogojem, da to ni v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic. Takšno sodelovanje se mora ujemati s cilji iz člena 3 in biti skladno s členoma 20 in 23.

Nepridružena tretja država ali drugi subjekt iz nepridružene tretje države nima dostopa do tajnih podatkov v zvezi z izvedbo ukrepa, če za to ni pooblaščen, in treba je preprečiti negativne učinke na varnost dobave nujnih sredstev za ukrep.

Stroški, povezani s temi dejavnostmi, niso upravičeni do podpore iz Sklada.

7. Vložniki predložijo vse relevantne informacije, ki so potrebne, da se oceni, ali izpolnjujejo merila za upravičenost. V primeru spremembe med izvajanjem ukrepa, ki bi lahko postavila pod vprašaj izpolnitev meril za upravičenost, zadevni pravni subjekt obvesti Komisijo, ki oceni, ali so navedena merila za upravičenost še vedno izpolnjena, in pretehta morebitne posledice te spremembe za financiranje ukrepa.

8. Za namene tega člena se za podizvajalce, ki sodelujejo pri ukrepu, štejejo podizvajalci, ki imajo neposreden pogodbeni odnos s prejemnikom, drugi podizvajalci, ki jim je dodeljenih vsaj 10 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa, ter podizvajalci, ki za izvajanje ukrepa morda potrebujejo dostop do tajnih podatkov. Podizvajalci, ki sodelujejo pri ukrepu, niso člani konzorcija.

Člen 10

Upravičeni ukrepi

1. Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, s katerimi se uresničujejo cilji iz člena 3.
2. Sklad zagotavlja podporo za ukrepe, ki zajemajo nove obrambne proizvode in tehnologije ter nadgradnjo obstoječih obrambnih proizvodov in tehnologij, pod pogojem, da za uporabo predobstojećih informacij, potrebnih za izvedbo ukrepa za posodobitev, ne velja omejitev nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države – bodisi neposredno bodisi, prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov, posredno – na način, ki bi onemogočal izvedbo ukrepa.
3. Ukrep, ki je upravičen, se nanaša na eno ali več naslednjih dejavnosti:
 - (a) dejavnosti, katerih namen je ustvarjanje, podpora in izboljšanje znanja, proizvodov in tehnologij, vključno s prebojnimi tehnologijami za obrambo, ki lahko dosežejo znatne učinke na področju obrambe;
 - (b) dejavnosti, katerih namen je povečati interoperabilnost in odpornost, tudi varovano ustvarjanje in izmenjava podatkov, za obvladovanje kritičnih obrambnih tehnologij, za izboljšanje zanesljivosti oskrbe ali za omogočanje učinkovitega izkoriščanja rezultatov za obrambne proizvode in tehnologije;
 - (c) študije, kot so študije izvedljivosti, s katerimi se preučuje izvedljivost novih ali nadgrajenih proizvodov, tehnologij, procesov, storitev in rešitev;
 - (d) zasnovo obrambnega proizvoda, materialne ali nematerialne sestavne dele ali tehnologije ter opredelitev tehničnih specifikacij, na podlagi katerih je bila zasnova razvita, vključno z vsemi delnimi preizkusi za zmanjšanje tveganja v industrijskem ali reprezentativnem okolju;
 - (e) izdelavo systemskega prototipa obrambnega proizvoda, materialnega ali nematerialnega sestavnega dela ali tehnologije;
 - (f) preizkušanje obrambnega proizvoda, materialne ali nematerialne sestavne dele ali tehnologije;
 - (g) kvalifikacijo obrambnega proizvoda, materialne ali nematerialne sestavne dele ali tehnologije;
 - (h) certifikacijo obrambnega proizvoda, materialne ali nematerialne sestavne dele ali tehnologije;
 - (i) razvoj tehnologij ali sredstev za večjo učinkovitost v celotnem življenjskem ciklu obrambnih proizvodov in tehnologij.
4. Ukrep izvedejo pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorciju vsaj treh upravičenih pravnih subjektov s sedežem v vsaj treh različnih državah članicah ali pridruženih državah. Vsaj trije od teh upravičenih pravnih subjektov s sedežem v vsaj dveh različnih državah članicah ali pridruženih državah v celotnem obdobju izvajanja ukrepa niso niti pod neposrednim ali posrednim nadzorom istega pravnega subjekta niti se medsebojno ne nadzorujejo.
5. Odstavek 4 se ne uporablja za ukrepe, ki se nanašajo na prebojne tehnologije za obrambo, ali za dejavnosti iz točke (c) odstavka 3.
6. Ukrepi za razvoj proizvodov in tehnologij, katerih uporaba, razvoj ali proizvodnja je prepovedana z mednarodnim pravom, ki se uporablja, niso upravičeni do podpore iz Sklada.

Poleg tega ukrepi za razvoj smrtonosnega avtonomnega orožja brez možnosti smiselnega človeškega nadzora nad odločitvami o izbiri in sodelovanju pri izvajanju napadov na ljudi niso upravičeni do podpore iz Sklada, brez poseganja v možnost financiranja ukrepov za razvoj sistemov zgodnjega opozarjanja in protiukrepov za obrambne namene.

Člen 11

Postopek izbire in dodeljevanja

1. Finančna sredstva Unije se dodelijo na podlagi konkurenčnih razpisov za zbiranje predlogov, objavljenih v skladu s finančno uredbo.

V nekaterih ustrezno utemeljenih in izjemnih okoliščinah je mogoče finančna sredstva Unije dodeliti tudi brez razpisov za zbiranje predlogov v skladu s točko (e) prvega odstavka člena 195 finančne uredbe.

2. Komisija z izvedbenimi akti dodeli finančna sredstva iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(2).

Člen 12

Merila za dodelitev

Vsak predlog se oceni na podlagi naslednjih meril:

- (a) njegov prispevek k odličnosti ali možnost za preboj na obrambnem področju, zlasti s prikazom, da imajo pričakovani rezultati predlaganega ukrepa pomembne prednosti v primerjavi z obstoječimi obrambnimi proizvodi ali tehnologijami;
- (b) njegov prispevek k inovacijam in tehnološkemu razvoju evropske obrambne industrije, zlasti s prikazom, da predlagani ukrep vključuje pionirske ali novo zasnovane in nove pristope, nove obetajoče tehnološke izboljšave v prihodnosti ali uporabo tehnologij ali zasnov, ki v obrambnem sektorju še niso bile uporabljene, ob preprečevanju nepotrebnega podvajanja;
- (c) njegov prispevek h konkurenčnosti evropske obrambne industrije s prikazom, da predlagani ukrep predstavlja dokazano pozitivno ravnovesje med stroškovno učinkovitostjo in uspešnostjo, s čimer se ustvarjajo nove tržne priložnosti v Uniji in globalno ter spodbuja hitrejša rast podjetij po vsej Uniji;
- (d) njegov prispevek k avtonomiji tehnološke in industrijske baze evropske obrambe, tudi s povečanjem neodvisnosti od virov zunaj Unije in okrepitevijo zanesljive oskrbe, ter k varnostnim in obrambnim interesom Unije v skladu s prednostnimi nalogami iz člena 3;
- (e) njegov prispevek k vzpostavljanju novega čezmejnega sodelovanja med pravnimi subjekti s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, zlasti MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo z znatnim sodelovanjem pri ukrepu, kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi, in s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, ki niso države, v katerih imajo sedež pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorciju, ki niso MSP ali podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo;
- (f) kakovost in učinkovitost izvajanja ukrepa.

Člen 13

Stopnja sofinanciranja

1. Sklad financira do 100 % upravičenih stroškov dejavnosti iz člena 10(3) te uredbe brez poseganja v člen 190 finančne uredbe.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 tega člena:

- (a) za dejavnosti iz točke (e) člena 10(3) podpora iz Sklada ne presega 20 % upravičenih stroškov;
- (b) za dejavnosti iz točk (f), (g) in (h) člena 10(3) podpora iz Sklada ne presega 80 % upravičenih stroškov.

3. Pri razvojnih ukrepih se stopnje financiranja povečajo v naslednjih primerih:
- (a) za ukrep, oblikovan v okviru projekta PESCO, kot je vzpostavljen s Sklepom Sveta (SZVP) 2017/2315 ⁽²⁵⁾, se lahko uporabi stopnja financiranja, povišana za 10 odstotnih točk;
- (b) za dejavnost se lahko uporabi povišana stopnja financiranja iz te točke, kadar je vsaj 10 % skupnih upravičenih stroškov dejavnosti dodeljenih MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi.
- Stopnja financiranja se lahko zviša za toliko odstotnih točk, kot je odstotek skupnih upravičenih stroškov dejavnosti, dodeljen MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, v katerih imajo sedež prejemniki, ki niso MSP, in ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi, in to za največ 5 dodatnih odstotnih točk.
- Stopnja financiranja se lahko zviša za toliko odstotnih točk, kot je dvakratnik odstotka skupnih upravičenih stroškov dejavnosti, dodeljen MSP s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah, ki niso države, v katerih imajo sedež prejemniki, ki niso MSP, in ki sodelujejo v dejavnosti kot prejemniki, podizvajalci ali drugi pravni subjekti v dobavni verigi;
- (c) za dejavnost se lahko uporabi stopnja financiranja, ki je višja za dodatnih 10 odstotnih točk, kadar je vsaj 15 % skupnih upravičenih stroškov dejavnosti dodeljenih podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo s sedežem v državah članicah ali pridruženih državah.

Skupno zvišanje stopnje financiranja dejavnosti po uporabi točk (a), (b) in (c) ne sme presegati 35 odstotnih točk.

Podpora iz Sklada, vključno z zvišanimi stopnjami financiranja, ne krije več kot 100 % upravičenih stroškov ukrepa.

Člen 14

Finančna sposobnost

1. Ne glede na člen 198(5) finančne uredbe se preverja samo finančna sposobnost koordinatorja in samo, kadar se zahtevajo finančna sredstva Unije v višini vsaj 500 000 EUR.

Kadar pa obstajajo razlogi za dvom o finančni sposobnosti enega od vložnikov ali koordinatorja, Komisija preveri tudi finančno sposobnost vseh vložnikov in koordinatorja, kadar se zahtevajo finančna sredstva Unije pod 500 000 EUR.

2. Finančna sposobnost se ne preverja pri pravnih subjektih, pri katerih za sposobnost jamčijo ustrezni organi držav članic.
3. Če za finančno sposobnost strukturno jamči drug pravni subjekt, se preveri finančna sposobnost tega drugega pravnega subjekta.

Člen 15

Posredni stroški

1. Posredni upravičeni stroški se z odstopanjem od člena 181(6) finančne uredbe določijo z uporabo pavšalne stopnje 25 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov ukrepa, pri čemer so izključeni neposredni upravičeni stroški oddaje naročil podizvajalcem in podpora tretjim stranem ter stroški na enoto ali pavšalni zneski, ki vključujejo posredne stroške.

2. Posredni upravičeni stroški se lahko določijo tudi v skladu s prejemnikovimi običajnimi praksami stroškovnega računovodstva na podlagi dejanskih posrednih stroškov pod pogojem, da take prakse stroškovnega računovodstva sprejemajo nacionalni organi za primerljive dejavnosti na obrambnem področju v skladu s členom 185 finančne uredbe in da je prejemnik o njih obvestil Komisijo.

⁽²⁵⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2017/2315 z dne 11. decembra 2017 o vzpostavitvi stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) in določitvi seznama vključenih držav članic (UL L 331, 14.12.2017, str. 57).

Člen 16

Uporaba prispevka, ki ni povezan s stroški, ali enotnega pavšalnega zneska

Kadar se z nepovratnimi sredstvi Unije sofinancira manj kot 50 % skupnih stroškov ukrepa, lahko Komisija uporabi:

- (a) prispevek, ki ni povezan s stroški iz člena 180(3) finančne uredbe in izhaja iz doseženih rezultatov, ki se merijo glede na prejšnje mejnike ali s kazalniki smotrnosti, ali
- (b) enoten pavšalni znesek iz člena 182 finančne uredbe na podlagi začasnega proračuna ukrepa, ki so ga že podprli nacionalni organi sofinancirajočih držav članic in pridruženih držav.

Posredni stroški so vključeni v pavšalni znesek iz točke (b) prvega odstavka.

Člen 17

Predkomercialno naročanje

1. Unija lahko podpira predkomercialno naročanje z dodelitvijo nepovratnih sredstev javnim naročnikom ali naročnikom, kot so opredeljeni v direktivah 2014/24/EU ⁽²⁶⁾ in 2014/25/EU ⁽²⁷⁾ Evropskega parlamenta in Sveta, ki skupaj naročajo storitve raziskav in razvoja na področju obrambe ali usklajujejo svoje postopke javnega naročanja.
2. Postopki javnega naročanja iz odstavka 1:
 - (a) morajo biti skladni s to uredbo;
 - (b) lahko dovolijo oddajo več naročil v istem postopku (več virov);
 - (c) omogočijo oddajo naročil ponudnikom, ki dajo ekonomsko najugodnejšo ponudbo, ob zagotovitvi, da ni nasprotja interesov.

Člen 18

Jamstveni sklad

Prispevki v mehanizmu vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo zneskov, ki bi jih morali plačati prejemniki, in se štejejo za zadostno jamstvo v skladu s finančno uredbo. Uporablja se člen 37 Uredbe (EU) 2021/695.

Člen 19

Merila za upravičenost pri javnem naročanju in nagradah

1. Za nagrade se smiselno uporabljata člena 9 in 10.
2. Z odstopanjem od člena 176 finančne uredbe se člen 9 te uredbe kot tudi člen 10 te uredbe smiselno uporabljata za javno naročila študij iz točke (c) člena 10(3) te uredbe.

⁽²⁶⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁽²⁷⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

NASLOV II

POSEBNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA RAZISKOVALNE UKREPE

Člen 20

Lastništvo nad rezultati raziskovalnih ukrepov

1. Lastniki rezultatov raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, so prejemniki, ki jih ustvarjajo. Kadar pravne osebe ustvarijo rezultate skupaj in kadar ni mogoče ugotoviti prispevka vsake od njih ali kadar takih skupnih rezultatov ni mogoče ločiti, so pravni subjekti skupni lastniki rezultatov. Skupni lastniki sklenejo sporazum o razdelitvi njihovih deležev in pogojih uveljavljanja njihovega skupnega lastništva v skladu z obveznostmi iz sporazuma o nepovratnih sredstvih.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 je lastnik raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, Unija, kadar se njena podpora zagotavlja v obliki javnega naročanja. Države članice in pridružene države imajo na pisno zahtevo pravice do brezplačnega dostopa do rezultatov.
3. Rezultati raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, niso neposredno ali posredno – prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov – predmet nadzora ali omejitve nepridružene tretje države ali subjekta iz nepridružene tretje države, kar velja tudi za prenos tehnologije.
4. V zvezi z rezultati, ki so jih ustvarili prejemniki prek raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, in brez poseganja v odstavek 9 tega člena se Komisijo uradno obvesti pred vsakim prenosom lastništva na nepridruženo tretjo državo ali subjekt iz nepridružene tretje države ali podelitvijo ekskluzivne licence taki državi ali takemu subjektu. Kadar je tak prenos lastništva ali podelitev ekskluzivne licence v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic ali s cilji iz člena 3, se mora podpora, zagotovljena v okviru Sklada, vrniti.
5. Nacionalni organi držav članic in pridruženih držav imajo pravice dostopa do posebnih poročil. Take pravice dostopa se podelijo brezplačno, Komisija pa jih prenese na države članice in pridružene države, potem ko je Komisija zagotovila vzpostavitev ustreznih obveznosti varovanja tajnosti.
6. Nacionalni organi držav članic in pridruženih držav posebno poročilo uporabijo samo za namene, povezane z uporabo s strani njihovih oboroženih sil, varnostnih sil ali obveščevalnih služb ali uporabo za njihove oborožene sile, varnostne sile ali obveščevalne službe, tudi v okviru svojih programov sodelovanja. Tovrstna uporaba vključuje študije, ocenjevanje, ocene, raziskave, zasnovno, sprejetje in certifikacijo proizvoda, delovanje, usposabljanje in odstranitev, pa tudi oceno in pripravo tehničnih zahtev za javno naročanje.
7. Prejemniki institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije podelijo pravice brezplačnega dostopa do rezultatov raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, za ustrezno utemeljene namene oblikovanja, izvajanja in spremljanja obstoječih politik in programov Unije na področjih v njeni pristojnosti. Takšne pravice do dostopa so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo.
8. Posebne določbe o lastništvu, pravicah dostopa in licenciranju se določijo v sporazumih o financiranju in pogodbah za predkomercialno naročanje, da se zagotovi čim boljše črpanje rezultatov in prepreči vsaka nepoštena prednost. Javni naročniki imajo vsaj pravice brezplačnega dostopa do rezultatov za lastno uporabo in pravico, da tretjim stranem podelijo neizključne licence za izkoriščanje rezultatov pod poštenimi in razumnimi pogoji brez pravice do podelitve podlicenc, oziroma da od prejemnikov zahtevajo podelitev takih licenc. Vse države članice in pridružene države imajo brezplačen dostop do posebnega poročila. Kadar izvajalec v obdobju po predkomercialnem naročilu, kot je določeno v pogodbi, rezultatov ne izkoristi komercialno, lastništvo nad rezultati prenese na javne naročnike.
9. Ta uredba ne vpliva na izvoz proizvodov, opreme ali tehnologij, ki vključujejo rezultate raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, in ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede njihove politike v zvezi z izvozom proizvodov, povezanih z obrambo.

10. Kadar dve ali več držav članic ali pridruženih držav večstransko ali v okviru Unije skupaj sklenejo eno ali več pogodb z enim ali več prejemniki, da bi skupaj nadalje razvijali rezultate raziskovalnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, imajo te države pravice dostopa do teh rezultatov, kolikor so v lasti takšnih prejemnikov in so potrebni za izvajanje pogodbe ali pogodb. Takšne pravice dostopa se podelijo brezplačno in na podlagi posebnih pogojev, s katerimi se zagotovi, da se te pravice uporabljajo le za namene pogodbe ali pogodb in da se vzpostavijo ustrezne obveznosti zaupnosti.

NASLOV III

POSEBNE DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA RAZVOJNE UKREPE

Člen 21

Dodatna merila za upravičenost na področju razvojnih ukrepov

1. Konzorcij prikaže, da bodo stroški ukrepa, ki jih ne krije podpora Unije, kriti z drugimi načini financiranja, kot so prispevki držav članic ali pridruženih držav ali sofinanciranje s strani pravnih subjektov.
2. Dejavnosti iz točke (d) člena 10(3) temeljijo na harmoniziranih zahtevah za obrambne zmogljivosti, o katerih sta se dogovorili vsaj dve državi članici ali pridruženi državi.
3. Kar zadeva dejavnosti iz točk (e) do (h) člena 10(3), konzorcij z dokumenti, ki so jih izdali nacionalni organi, prikaže, da:
 - (a) nameravata vsaj dve državi članici ali pridruženi državi usklajeno, vključno prek skupnega javnega naročanja, kadar je to ustrezno, naročiti končni proizvod ali uporabljati tehnologijo;
 - (b) dejavnost temelji na skupnih tehničnih specifikacijah, o katerih so se dogovorile države članice ali pridružene države, ki naj bi sofinancirale ukrep ali ki nameravajo skupaj naročiti končni proizvod ali skupaj uporabljati tehnologijo.

Člen 22

Dodatna merila za dodelitev na področju razvojnih ukrepov

Poleg meril za dodelitev iz člena 12 se v programu dela upošteva tudi:

- (a) prispevek k večji učinkovitosti v celotnem življenjskem ciklu obrambnih proizvodov in tehnologij, vključno s stroškovno učinkovitostjo ter možnostjo sinergij v postopkih javnega naročanja, vzdrževanja in odstranjevanja;
- (b) prispevek k nadaljnjemu povezovanju evropske obrambne industrije po vsej Uniji, tako da prejemniki prikažejo, da so se države članice zavezale, da bodo na usklajen način skupaj uporabljale, imele v lasti ali vzdrževale končni proizvod ali tehnologijo.

Člen 23

Lastništvo nad rezultati razvojnih ukrepov

1. Unija nima v lasti obrambnih proizvodov ali tehnologij, ki izhajajo iz razvojnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, niti nima nikakršnih pravic intelektualne lastnine v zvezi s temi ukrepi.
2. Rezultati razvojnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, niso neposredno ali posredno – prek enega ali več vmesnih pravnih subjektov – predmet nadzora ali omejitve nepridruženih tretjih držav ali subjektov iz nepridruženih tretjih držav, kar velja tudi za prenos tehnologije.

3. Ta uredba ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede njihove politike izvoza proizvodov, povezanih z obrambo.
4. V zvezi z rezultati, ki so jih ustvarili prejemniki prek razvojnih ukrepov, ki jih podpira Sklad, in brez poseganja v odstavek 3 tega člena se Komisijo uradno obvesti pred vsakim prenosom lastništva na nepridruženo tretjo državo ali subjekt iz nepridružene tretje države. Kadar je tak prenos lastništva v nasprotju z varnostnimi in obrambnimi interesi Unije in njenih držav članic ali s cilji iz člena 3, se mora podpora, zagotovljena v okviru Sklada, vrniti.
5. Kadar se podpora Unije zagotovi v obliki javnega naročila študije, imajo vse države članice ali pridružene države na pisno zahtevo pravico do brezplačne neizključne licence za uporabo študije.

NASLOV IV

UPRAVLJANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 24

Programi dela

1. Sklad se izvaja prek letnih programov dela iz člena 110(2) finančne uredbe. V programih dela se po potrebi določi skupni znesek, namenjen za operacije mešanega financiranja. V programih dela se določi skupni proračun za čezmejno udeležbo MSP.
2. Komisija z izvedbenimi akti sprejme programe dela iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(2).
3. V programih dela se podrobno določijo raziskovalne teme in kategorije ukrepov, ki jih podpira Sklad. Te kategorije morajo biti skladne s prednostnimi nalogami na področju obrambe iz člena 3.

Z izjemo dela delovnega programa, ki je namenjen prebojnim tehnologijam za obrambo, raziskovalne teme in kategorije ukrepov iz prvega pododstavka zajemajo obrambne proizvode in tehnologije na področjih:

- (a) priprave, zaščite, napotitve in trajnosti;
 - (b) upravljanja informaciji in informacijske premoči ter poveljevanja, kontrole, komunikacij, računalnikov, obveščevalnih dejavnosti, nadzora in izvidovanja (C4ISR), kibernetске obrambe in kibernetске varnosti ter
 - (c) delovanja in efektorjev.
4. Programi dela po potrebi vsebujejo zahteve glede funkcionalnosti in določajo obliko financiranja Unije na podlagi člena 8, obenem pa ne preprečujejo konkurence na ravni razpisov za zbiranje predlogov.

V programih dela se lahko upošteva tudi prehod rezultatov raziskovalnih ukrepov, ki dokazujejo dodano vrednost in jih že podpira Sklad, v razvojno fazo.

Člen 25

Posvetovanje z vodjem projekta

Kadar se imenuje vodja projekta, se Komisija pred izvedbo plačila posvetuje z njim o doseženem napredku v zvezi z ukrepom.

Člen 26

Neodvisni strokovnjaki

1. Komisija imenuje neodvisne strokovnjake, ki pomagajo pri etičnem preverjanju in oceni iz člena 7 te uredbe in pri ocenjevanju predlogov na podlagi člena 237 finančne uredbe.
2. Neodvisni strokovnjaki iz odstavka 1 tega člena so državljani iz čim več različnih držav članic in se izberejo na podlagi razpisov za prijavo interesa, naslovljenih na ministrstva za obrambo in agencije, ki so jim podrejene, druge ustrezne vladne organe, raziskovalne inštitute, univerze, poslovna združenja ali podjetja v obrambnem sektorju, s ciljem sestaviti seznam neodvisnih strokovnjakov. Z odstopanjem od člena 237 finančne uredbe se seznam neodvisnih strokovnjakov ne objavi.
3. Varnostne kvalifikacije imenovanih neodvisnih strokovnjakov potrdi zadevna država članica.
4. Odbor iz člena 34 se vsako leto obvesti o seznamu neodvisnih strokovnjakov, da se omogoči preglednost glede njihovih varnostnih kvalifikacij. Komisija zagotovi, da neodvisni strokovnjaki ne ocenjujejo, svetujejo ali pomagajo pri zadevah, pri katerih je prisotno kakršno koli nasprotje interesov.
5. Neodvisni strokovnjaki se izberejo na podlagi spretnosti, izkušenj in znanja, relevantnih za izvajanje dodeljenih nalog.

Člen 27

Uporaba pravil o tajnih podatkih

1. V okviru področja uporabe te uredbe:
 - (a) vsaka država članica zagotovi, da omogoča stopnjo varstva tajnih podatkov EU, ki je enakovredna tisti iz varnostnih pravil Sveta, določenih v Sklepu Sveta 2013/488/EU ⁽²⁸⁾;
 - (b) Komisija varuje tajne podatke v skladu z varnostnimi pravili, določenimi v Sklepu (EU, Euratom) 2015/444;
 - (c) fizične osebe s prebivališčem v tretjih državah in pravne osebe s sedežem v tretjih državah lahko delajo s tajnimi podatki EU v zvezi s Skladom samo, kadar zanje v navedenih državah veljajo varnostni predpisi, ki zagotavljajo stopnjo varstva, ki je vsaj enakovredna tisti iz varnostnih pravil Komisije in Sveta, določenih v Sklepu (EU, Euratom) 2015/444 oziroma Sklepa 2013/488/EU;
 - (d) enakovrednost varnostnih predpisov, ki se uporabljajo v tretji državi ali mednarodni organizaciji, se določi v sporazumu o varnosti podatkov, vključno z zadevami industrijske varnosti, če je to relevantno, ki ga skleneta ali ga bosta sklenili Unija in navedena tretja država ali mednarodna organizacija v skladu s postopkom iz člena 218 PDEU in ob upoštevanju člena 13 Sklepa 2013/488/EU, in
 - (e) brez poseganja v člen 13 Sklepa 2013/488/EU in v pravila, ki veljajo za področje industrijske varnosti, določena v Sklepu (EU, Euratom) 2015/444, lahko fizična ali pravna oseba, tretja država ali mednarodna organizacija dobi dostop do tajnih podatkov EU, kadar se šteje, da je to potrebno, in sicer po presoji vsakega posameznega primera v skladu z naravo in vsebino takih podatkov, nujnostjo, da je zadevna oseba seznanjena z njimi, in stopnjo koristi za Unijo.
2. Če gre pri ukrepih za tajne podatke, če so taki podatki pri njih potrebni ali če jih vsebujejo, ustrezní organ financiranja v dokumentih razpisa za zbiranje predlogov ali ponudb navede ukrepe in zahteve, potrebne za zagotovitev varnosti takih podatkov na zahtevani ravni.

⁽²⁸⁾ Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

3. Komisija vzpostavi zavarovan sistem izmenjave za olajšanje izmenjave občutljivih podatkov, vključno s tajnimi podatki, med Komisijo ter državami članicami in pridruženimi državami ter po potrebi z vložniki in prejemniki. Ta sistem upošteva nacionalne varnostne predpise držav članic.

4. Izvor novih tajnih informacij, pridobljenih pri izvajanju raziskovalnega ali razvojnega ukrepa, določijo države članice, na ozemlju katerih imajo prejemniki sedež. V ta namen se lahko te države članice odločijo za poseben varnostni okvir za varovanje in obdelavo tajnih podatkov, povezanih z ukrepom, in o tem obvestijo Komisijo. Tak varnostni okvir ne posega v možnost Komisije, da dostopa do potrebnih podatkov za izvajanje raziskovalnega ali razvojnega ukrepa.

Če te države članice ne vzpostavijo posebnega varnostnega okvira, ga v skladu s Sklepom (EU, Euratom) 2015/444 za ukrep vzpostavi Komisija.

Veljavni varnostni okvir za ukrep se v vsakem primeru vzpostavi pred podpisom sporazuma o financiranju ali pogodbe.

Člen 28

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku Sklada pri doseganju specifičnih ciljev iz člena 3(2) so določeni v Prilogi.
2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Sklada pri doseganju njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 za spremembo Priloge glede kazalnikov, kadar je to potrebno, in za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
3. Komisija redno spremlja izvajanje Sklada in vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o napredku, vključno s tem, kako se pri izvajanju Sklada upoštevajo izkušnje, opredeljene in pridobljene pri EDIDP in PADR. V ta namen Komisija vzpostavi potrebno ureditev spremljanja.
4. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov Sklada zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno.

V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in po potrebi državam članicam, naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 29

Ocenjevanje Sklada

1. Ocenjevanja Sklada se opravijo, da pravočasno prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesno ocenjevanje Sklada se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o njegovem izvajanju, vendar najpozneje v štirih letih od začetka obdobja izvajanja Sklada.

Poročilo o vmesnem ocenjevanju zajema obdobje do 31. julija 2024 ter vključuje zlasti:

- (a) oceno upravljanja Sklada, vključno kar zadeva:
 - (i) določbe v zvezi z neodvisnimi strokovnjaki;
 - (ii) izvajanje etičnih postopkov iz člena 7 te uredbe;

- (b) upoštevanje izkušenj, pridobljenih pri EDIDP in PADR;
- (c) stopnje izvrševanja;
- (d) rezultate pri dodeljevanju projektov, vključno s stopnjo udeležbe MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo ter stopnjo njihovega čezmejnega sodelovanja;
- (e) stopnje povračila posrednih stroškov, kot so opredeljeni v členu 15 te uredbe;
- (f) zneske, ki so bili v razpisih za zbiranje predlogov dodeljeni za prebojne tehnologije za obrambo, in
- (g) finančna sredstva, dodeljena v skladu s členom 195 finančne uredbe.

Vmesno ocenjevanje poleg tega vsebuje informacije o državah porekla prejemnikov, številu držav, vključenih v posamezne projekte, in, kadar je mogoče, porazdelitvi ustvarjenih pravic intelektualne lastnine. Komisija lahko predloži predloge za kakršne koli ustrezne spremembe te uredbe.

3. Na koncu obdobja izvajanja, vendar najpozneje 31. decembra 2031, Komisija opravi končno ocenjevanje in pripravi poročilo o izvajanju Sklada.

Poročilo o končnem ocenjevanju:

- (a) vključuje rezultate izvajanja in, kolikor je mogoče, učinek Sklada;
- (b) temelji na ustreznih posvetovanjih z državami članicami, pridruženimi državami in ključnimi deležniki in predvsem oceni napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3;
- (c) prispeva k ugotavljanju, na katerih področjih razvoja obrambnih proizvodov in tehnologij je Unija odvisna od tretjih držav;
- (d) analizira čezmejno udeležbo, vključno MSP ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, pri ukrepih, ki se izvajajo v okviru Sklada, kot tudi vključevanje MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo v globalno vrednostno verigo ter prispevek Sklada k odpravljanju pomanjkljivosti, opredeljenih v načrtu za razvoj zmogljivosti, in
- (e) vsebuje informacije o državah porekla prejemnikov in, kadar je to mogoče, porazdelitvi ustvarjenih pravic intelektualne lastnine.

4. Komisija zaključke teh ocenjevanj skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 30

Revizije

Revizije uporabe prispevkov Unije, ki jih opravijo osebe ali subjekti, vključno s tistimi, ki jih niso pooblastili institucije, organi, uradi ali agencije Unije, so osnova za splošno zagotovilo na podlagi člena 127 finančne uredbe. Računsko sodišče preveri računovodske izkaze vseh prihodkov in odhodkov Unije v skladu s členom 287 PDEU.

Člen 31

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v Skladu po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

Člen 32

Obveščanje, sporočanje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov. Sporazumu o finančnih sredstvih ali financiranju vsebuje določbe, ki uredijo možnost objave znanstvenih člankov na podlagi rezultatov raziskovalnih ukrepov.
2. Komisija izvaja ukrepe obveščanja in sporočanja v zvezi s Skladom, ukrepi, izvedenimi na podlagi Sklada, in doseženimi rezultati.

Finančna sredstva, dodeljena Skladu, prispevajo tudi h korporativnemu sporočanju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s cilji iz člena 3.

3. Finančna sredstva, dodeljena Skladu, se lahko uporabijo tudi za organizacijo dejavnosti razširjanja, prireditve za povezovanje in dejavnosti ozaveščanja, ki so zlasti namenjene odpiranju dobavnih verig za spodbujanje čezmejne udeležbe MSP.

NASLOV V

DELEGIRANI AKTI, IZVEDBENI AKTI, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 33

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov iz člena 28 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 12. maja 2021.
3. Prenos pooblastila iz člena 28 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 28, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 34

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Evropska obrambna agencija je pozvana, da kot opazovalka predstavi svoja stališča in zagotovi strokovno znanje odboru. Za pomoč v odboru se zaprosi tudi Evropska služba za zunanje delovanje.

Odbor se sestaja tudi v posebnih sestavah, med drugim da bi obravnaval obrambne in varnostne vidike v zvezi z ukrepi, ki se izvajajo v okviru Sklada.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 35

Razveljavitev

Uredba (EU) 2018/1092 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 36

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začelih na podlagi Uredbe (EU) 2018/1092, ali PADR, ki se še naprej uporabljata za te ukrepe do njihovega zaključka in za njihove rezultate.

2. Finančna sredstva za Sklad lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med Skladom in ukrepi, sprejetimi na podlagi Uredbe (EU) 2018/1092 in PADR.

3. Po potrebi se lahko v proračun Unije po 31. decembru 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(4), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki niso zaključeni do konca trajanja Sklada.

Člen 37

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. aprila 2021

Za Evropski parlament
predsednik
D. M. SASSOLI

Za Svet
predsednica
A. P. ZACARIAS

PRILOGA

KAZALNIKI ZA POROČANJE O NAPREDKU SKLADA PRI DOSEGANJU NJEGOVIH SPECIFIČNIH CILJEV

Specifični cilj iz točke (a) člena 3(2):

Kazalnik 1: udeleženci

Merilo: število vpletenih pravnih subjektov (razčlenjenih po velikosti, vrsti in državi, v kateri imajo sedež)

Kazalnik 2: skupne raziskave

Merilo:

2.1 število in vrednost financiranih projektov

2.2 čezmejno sodelovanje: delež naročil, oddanih MSP in podjetjem s srednje veliko tržno kapitalizacijo, skupaj z vrednostjo naročil za čezmejno sodelovanje

2.3 delež prejemnikov, ki pred 12. majem 2021 niso izvajali raziskovalnih dejavnosti v obrambne namene

Kazalnik 3: inovativni proizvodi

Merilo:

3.1 število novih patentov, ki izvirajo iz projektov, ki jih podpira Sklad

3.2 zbirna porazdelitev patentov med MSP, podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo, in pravnimi subjekti, ki niso niti MSP niti podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo

3.3 zbirna porazdelitev patentov na državo članico

Specifični cilj iz točke (b) člena 3(2):

Kazalnik 4: skupni razvoj zmogljivosti

Merilo: število in vrednost financiranih ukrepov, ki odpravljajo pomanjkanja zmogljivosti, opredeljena v načrtu za razvoj zmogljivosti

Kazalnik 5: stalna podpora med celotnim ciklom raziskav in razvoja

Merilo: prisotnost v ozadju pravic intelektualne lastnine ali rezultatov, ustvarjenih v predhodno podprtih ukrepih

Kazalnik 6: ustvarjanje novih delovnih mest/podpora ustvarjanju delovnih mest

Merilo: število podprtih zaposlenih v raziskavah in inovacijah na obrambnem področju po državah članicah
